

RHINO NEWS

Zes maanden lang konden we slechts een glimp van de neushoorns opvangen.

We zijn altijd alert op stropers en andere bedreigingen van de dieren.

Het gaat gelukkig goed met de hyenahonden in het Reserve.

Ons gezin 'Fitzjohn'.

Daar kun je beter niet tussen staan. Botsing tussen twee olifanten.

Alexander neemt een kijkje bij de hyenahonden.

Bericht uit Tanzania

Letterlijk betekent *Mkomazi* in de Paretaal (de taal die wordt gesproken in de omgeving van het reservaat) 'Gevaar! Geen water'. Dit geeft al aan hoe droog het hier kan zijn. Maar dit jaar was het helemaal anders: de regen viel met bakken uit de hemel.

Elke tien jaar is er in het gebied rond het reservaat een flinke stortbui die het landschap doet veranderen. Het regenseizoen duurde dit jaar maar liefst zes maanden! Het voordeel van de regen is dat de flora en fauna er goed onder gedijen. Ook de neushoorns hebben flink geprofiteerd van de nieuwe vegetatie. Zes maanden lang konden we slechts een glimp van

de neushoorns opvangen. Toen de regenbuien voorbij waren, kwamen ze gelukkig weer te voorschijn om uit de aangelegde waterreservoirs te drinken. Ineens ontdekten we toen dat neushoornvrouwtje Marina een baby had gekregen. We waren ontzettend blij met de ontdekking van deze – alweer derde – babyneushoorn. Even goed blijft het uitbreiden van de neushoornbevolking onze prioriteit. We willen dat de neushoornbevolking in het park toeneemt tot twaalf. Trouwens niet alleen de neushoorns hebben 'gezinsuitbreiding' gekregen. Ook de Afrikaanse wilde honden planten zich voort. Inmiddels verblijven in het Kisima

Camp 52 Afrikaanse wilde honden in zes omheinde gebieden. In tegenstelling tot de neushoorns worden de Afrikaanse wilde honden binnenkort teruggezet in de vrije natuur.

Al met al was het een vruchtbare periode hier in het Mkomazi Game Reserve. Zowel voor de grond als voor de dieren. We hopen dat deze 'beschuit-met-muisjestijd' zich voortzet, zodat het aantal dieren in het Reserve flink groeit.

Lucy Fitzjohn

Mkomazi Game Reserve

Verboden souvenirs: kijken, kijken, niet kopen!

Een van de redenen dat de neushoorn met uitsterven wordt bedreigd, is dat stropers de dieren doden vanwege hun hoorn. Van de hoorn zijn namelijk medicijnen, afrodisiaca en souvenirs te maken. Ook op andere beschermde diersoorten wordt gejaagd om medicijnen en souvenirs van te maken. Het Wereld Natuur Fonds waarschuwt met de nieuwe campagne 'Kijken, kijken, niet kopen' reizigers voor foute souvenirs.

Het WNF wil toeristen duidelijk maken welke souvenirs schadelijk zijn voor de natuur en ook voor portemonnee. 'Foute' souvenirs kunnen namelijk flinke boetes opleveren bij de douane en – nog erger – ze zorgen voor onherstelbare schade aan de natuur.

Op www.wnf.nl/souvenirs is te checken welke souvenirs fout zijn. Een goed initiatief van het WNF.

www.rhinoclub.nl

Op de hoogte blijven van het laatste nieuws over de Suzuki Rhino Club? Bezoek dan www.rhinoclub.nl.

Op deze site kunt u al het nieuws uit het Mkomazi Game Reserve lezen.

Donateur worden?

Het gaat de goede kant op met de zwarte neushoorn, maar er is nog steeds veel geld nodig voor de opvang van de dieren. Zijn mensen in uw omgeving enthousiast geworden over de zwarte neushoorn? Verwijs ze naar www.rhinoclub.nl. Al voor € 15,- per jaar zijn ze een jaar lang donateur. De donaties komen geheel ten goede aan het Mkomazi Game Reserve in Tanzania.

Babyneushoorn geboren!

Marina, een van de vrouwtjes uit het Mkomazi Game Reserve, is bevallen van een gezonde baby! Het gaat om een mannetje en iedereen in Mkomazi is dolblij met de geboorte. Het neushoortje heeft nog geen naam.

Marina is de derde neushoorn die bevallen is van een gezonde baby. Neushoorns Rose en Charley gingen haar voor. Mkomazi heeft de afgelopen drie jaar drie baby's verwelkomd en dat belooft veel goeds voor de toekomst.

Mkomazi leert schoolkinderen over de natuur

Tijdens een *fundraising dinner* voor het nieuwe Environmental Education Programme is genoeg geld opgehaald om een bus te kopen. Deze bus wordt gebruikt om schoolkinderen naar het reservaat te brengen voor een educatieve belevenis. Bovendien rijdt hij langs omliggende dorpjes waar een medewerker voorlichting geeft en discussies leidt over de natuur.

Ook steunen de medewerkers van het Mkomazi Game Reserve de scholen in de omliggende dorpen met

onder meer bouwmaterialen en het bouwen van een bibliotheek. Verder kwamen onlangs 93 studenten van het MWEKA College for African Wildlife

Management naar het reservaat. Zij kregen zo een beeld van wat de medewerkers van Mkomazi doen voor de neushoorns en de hyena's.

'Don Juan' moet Sumatraanse neushoorn redden

De neushoornbevolking is de afgelopen twee decennia met 70% afgenomen. De belangrijkste reden daarvoor is de jacht op hun hoorns. Om de Sumatraanse neushoorn te redden, is onlangs de vijfjarige Andalas – de eerste in gevangenschap geboren neushoorn – vanuit de Verenigde Staten naar Indonesië gevlogen.

Hij is naar een nationaal park gebracht waar ook twee vrouwtjes wonen, in de hoop dat hij de vrouwtjes zwanger maakt. Van de Sumatraanse neushoorn leven er nog maar driehonderd. Hopelijk lukt het 'Don Juan' Andalas om zijn soort te redden.

Als klein jochie verlangde Tony Fitzjohn al naar avontuur en verre landen.

Foto's: Kay Michalak

De Suzuki Rhino Club ondersteunt het Rhino-project van Tony Fitzjohn in Tanzania. Daar, in het Mkomazi Game Reserve, werkt deze bevlogen man al jaren aan het behoud van het wild en de natuur. Dankzij Tony's inzet zijn in Tanzania inmiddels ook weer zwarte neushoorns te vinden. Een gesprek met een natuurliefhebber in hart en nieren.

Tony Fitzjohn over zijn passie: Werken aan een betere wereld

Tony laat foto's zien van zijn thuisbasis, de hoogvlakte van Mkomazi in Tanzania. Rode aarde, acacia's en doornstruiken domineren deze woeste regio ten zuidoosten van de berg Kilimanjaro. Hier staat zijn boerderij, spelen zijn kinderen met olifanten en verzorgt hij samen met z'n vrouw de dieren en de natuur. Hun vervoermiddelen zijn terreinwagens en een klein vliegtuig, want het gebied is moeilijk begaanbaar. Toch voelt Tony zich er helemaal thuis. De liefde voor avontuur zit er bij hem al van kinds af aan in. "Toen ik als klein jochie *Tarzan* las, dacht ik: ver weg is nog een heel andere wereld, vol kleuren, natuur en wilde dieren. Die wilde ik leren kennen", vertelt hij enthousiast.

Verliefd op Afrika

Na zijn schooltijd verliet Tony zijn thuisland Engeland voor een reis naar de tropen. "Ik kon niet wachten om mijn grenzen te verleggen", zegt hij. "Uiteindelijk kwam ik in Afrika terecht en het landschap was nog mooier dan ik had durven dromen! Het enige wat ik wilde, was daar in de natuur wonen en werken."

In het natuurreservaat Kora in Kenia vond Tony een nieuw thuis. Samen met natuuractivist George Adamson verzorgde hij hier achttien jaar lang dieren als leeuwen en luipaarden. Verder bouwden ze *bushcamps* en wildhutten, legden ze honderden kilometers weg aan door onherbergzaam gebied en maakten ze waterputten. Hun werk was niet zonder gevaar, want in die tijd trokken stropers plunderend door Afrika, op jacht naar ivoor en dierenhuiden. Hierdoor werd de eens zo rijke dierenwereld bijna volledig uitgeroeid. Tony: "Toen ik in Afrika kwam, waren er nog zo'n 65.000 neushoorns; tegen het eind van de jaren tachtig waren er nog maar 2.000 over. En dat allemaal vanwege hun hoorn, waar sommige mensen veel geld voor over hebben. Zo zonde!"

In 1988 begon Tony aan een nieuw avontuur. Inmiddels had hij zijn vrouw Lucy leren kennen

en samen bouwden ze het Mkomazi-natuurpark op. Tony: "Toen we arriveerden, was er alleen maar wildernis. We moesten zelf zorgen voor een huis, waterbronnen, elektriciteit en wegen. De lokale bevolking had ook helemaal niets. Wij voorzagen hen van meubilair voor de school en deelden transistorradio's uit zodat ze eindelijk in contact stonden met de buitenwereld. Kleine dingen, maar de mensen waren er heel blij mee."

Met de wildpopulatie van Mkomazi was het triest gesteld: er was geen enkele neushoorn meer te vinden in het gebied. Gelukkig is de situatie dankzij de inzet van Tony en Lucy sinds 1988 positief veranderd. Door samenwerking met andere wildparken zijn er tegenwoordig ongeveer 3.500 neushoorns in Afrika. Zes daarvan leven in Mkomazi, dat in 2005 officieel tot nationaal park is verklaard.

Tony's ogen stralen als hij vertelt over de laatste ontwikkelingen in 'zijn' park: "Er zijn bij ons inmiddels drie neushoortjes geboren. Zo'n geboorte is altijd heel bijzonder, want de dikhuizen planten zich langzaam voort: een vrouwtje heeft 450 dagen nodig om het jong te voldragen. Daarna voedt ze het nog twee jaar en in die tijd kan ze niet weer zwanger worden. Wij laten de dieren in die periode met rust, dat is het beste."

Steentje bijdragen

Tony gelooft niet dat de natuur alle fouten van de mens uiteindelijk weer kan rechttrekken. "Dat is onzin, verloren leven krijg je niet meer terug. Maar we kunnen wel hard werken om de wereld weer een beetje beter te maken." Daarom is Tony ook zo enthousiast over de hulp die hij krijgt van de Suzuki Rhino Club: "De club geeft iedereen de mogelijkheid om een steentje bij te dragen, op z'n eigen manier. Niet veel mensen zijn namelijk zo gestoord om midden in de bush te gaan wonen, waar je lek wordt geprikt door muggen en je constant verbrandt door de zon – daarom doe ik het maar, haha!"

'Niet iedereen is zo gestoord om midden in de bush te gaan wonen, zoals ik!'

De 'soap' rond Zimon & Saar

In het vorige nummer van *Suzuki Way of Life* was te lezen hoe de verzorgers van DierenPark Amersfoort pogingen ondernamen om neushoorns Zimon en Saar te laten paren. Ondanks de verwoede pogingen van de verzorgers en van Saar, was Zimon niet te porren voor een romantisch onderonsje en van een paring kwam het dan ook niet. Het is inmiddels een paar maanden later. Hoe zit het nu met de liefdesperikelen van Zimon & Saar?

De liefde tussen Zimon en Saar is nog ver verwijderd.

We vragen aan Bas Aalders, hoofdverzorger van de dikhuiden (olifanten en neushoorns) van DierenPark Amersfoort, hoe het staat met de pogingen om Zimon en Saar te laten paren. “Een tijdje geleden hebben we Zimon en Saar, die normaal gesproken apart van elkaar leven, bij elkaar gezet om hen te laten paren. In eerste instantie ging dat prima en hun gedrag was helemaal volgens het boekje: ze begonnen te rennen, dreigen, zochten elkaars toenadering en accepteerden elkaar. Maar daarna vielen ze – tegen ieders verwachting in – in slaap! Twee verzorgers hebben de hele nacht gewaakt over de dieren, in de hoop dat er wat zou gebeuren,

maar helaas. De volgende ochtend zijn de dieren uit elkaar gehaald en teruggebracht naar hun eigen verblijf.”

Onervaren

Dat de poging mislukte, komt puur door onervarenheid. “Zimon reageerde op de toenaderingspogingen van Saar. Maar toen zij eenmaal bij hem in de buurt was, wist hij niet wat hij moest doen en snapte hij niet wat er van hem verwacht werd. Hoewel de neushoorns lichamelijk in staat zijn om te paren, blijken ze dat emotioneel nog niet. Ze zijn nog te onervaren”, aldus Bas Aalders. De komende tijd staat er geen nieuwe

Zimon doet liever een dutje.

Toenaderingspoging van Saar loopt op niets uit.

Zimon overdenkt zijn mislukte avances.

poging gepland. Saar heeft namelijk haar laatste cyclus overgeslagen en als zij haar volgende cyclus krijgt, is het niet de goede periode voor een paring. Als Saar dan zwanger zou raken, bevalt zij in de winter van een kalfje. 's Winters is het te koud voor de dieren om naar buiten te gaan en ze blijven dan binnen. Terwijl een kalfje juist met zijn moeder naar buiten moet. Vandaar dat gewacht wordt op een betere periode.

Hoog in de lucht

Voorlopig dus even geen nieuwe paringspogingen, wel zijn er andere ontwikkelingen in het dierenverblijf. Bas Aalders: "Onlangs zijn er hooiruiven geplaatst waar de neushoorns uit kunnen eten. Elke neushoornsoort heeft een andere manier van eten: zo verzamelen witte neushoorns hun voedsel laag bij de grond. Zwarte neushoorns zoeken hun voedsel hoger op en eten bladeren en twijgen. Alle Aziatische neushoorns, dus ook pantserneushoorns zoals Saar en Zimon, eten zowel gras als bladeren en twijgen op hoogte."

De verzorgers van Zimon en Saar willen hen op zoveel mogelijk manieren voeden, omdat de Aziatische neushoorn van nature gewend is zijn voedsel op meerdere manieren te zoeken. Zimon en Saar krijgen daarom voedsel op de grond en ze hebben een zogenoemde brokkenbal. Nieuw zijn de hooiruiven waar takken en hooi in worden geplaatst, zodat Zimon en Saar ook 'hoog' voedsel kunnen vergaren. Het neushoornverblijf is behalve de hooiruiven ook onlangs uitgerust met een borstel en een sprinklerinstallatie zodat de dieren kunnen 'douchen'. De borstel en sprinklerinstallatie vallen in de smaak en Zimon en Saar genieten ook echt van de douchebeurten.

Op cursus

Ten slotte krijgen de neushoorns trainingen. Bas Aalders: "We zijn onlangs gestart met een *targettraining*, een soort training om de neushoorns vaardigheden te leren. De training werkt met associaties: herhalen en belonen. Het is te vergelijken met dolfijnen leren springen. Als je hen iedere keer nadat zij een bal hebben aangeraakt beloont met vis, associëren zij op een gegeven moment een bal met vis. Door die bal

Voordat de neushoorn bedreigde diersoort af is, moet er nog heel wat gebeuren.

steeds iets hoger te hangen, kunnen de dolfijnen steeds hoger 'springen'. Wij passen ook een *targettraining* toe, niet om de neushoorns kunstjes te leren, maar voor medische verzorging. We leren hen bijvoorbeeld om na aanraking met een stok hun mond te openen en hun voet op te tillen. Als wij bijvoorbeeld hun lip met een stok aanraken, weten de neushoorns dat als ze hun mond openen, ze een stukje appel krijgen en dat doen ze dan ook. De methode werkt goed. Het grote voordeel van de *target*-methode is dat als de neushoorns ziek zijn, wij ze eenvoudig kunnen helpen. Het is beter als een ziek dier zelf zijn mond opendoet, dan dat wij het zwakke dier moeten verdoven en vervolgens de mond moeten openen. De kans bestaat dan dat het dier niet meer wakker wordt uit de verdoving. Ook is het handig omdat wij in dezelfde ruimte zijn als de neushoorns als we hen moeten behandelen. Er zit altijd een barrière tussen de verzorgers en de dieren, waar alleen een hand of hoofd doorheen kan. Nu kunnen we hen vanachter deze barrière helpen."

Vrijkaartjes voor Zimon & Saar!

Zelf kijken hoe de romance tussen Zimon en Saar vlot en meteen een bezoek brengen aan de andere dieren? DierenPark Amersfoort geeft vijf keer twee toegangskaarten weg aan de lezers van *Suzuki Way of Life*. Lees het artikel over Zimon en Saar goed door, beantwoord de onderstaande vraag en maak kans op twee vrijkaartjes!

Vraag: wat eten Aziatische neushoorns?

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Vul bon en antwoord in, knip hem uit en stuur hem vóór 31 december 2007 naar: *Suzuki Way of Life*, Prijsvraag Zimon & Saar, Postbus 77, 4130 EB Vianen (Utrecht).

De kaarten zijn geldig tot en met juli 2008. De kaarten zijn niet inwisselbaar voor contant geld. Per huishouden mag één keer worden deelgenomen. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

